

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine”

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse hindamisnõukogu otsus

VALGAMAA KUTSEÕPPEKESKUSE KODUTEENINDUSE ÕPPEKAVARÜHMA KORDUSHINDAMINE

17.12.2020

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse
hindamisnõukogu otsustas:

1. Valgamaa Kutseõppekeskuse koduteeninduse õppekavarühmas läbiviidav õpe ei vasta nõutavale tasemele;
2. kutsehariduse hindamisnõukogu teeb haridus- ja teadusministrile ettepaneku mitte anda Valgamaa Kutseõppekeskusele koduteeninduse õppekavarühmas õppe läbiviimise õigust (edaspidi õppeõigus).

Lähtuvalt kutseõppeasutuse seaduse § 10, § 11; § 12 lõikele 1, § 14 lõigetele 5 ja 6 ning § 58 lõikele 7 ning dokumendi „Kutseõppe õppekavarühma esmahindamise ja kordushindamise juhend” punktist 51 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi EKKA) kutsehariduse hindamisnõukogu (edaspidi nõukogu) järgmist:

1. Valgamaa Kutseõppekeskus esitas EKKAle taotluse ja eneseanalüüsi aruande koduteeninduse õppekavarühma kordushindamise läbimiseks 01.09.2020.
2. EKKA kooskõlastas Valgamaa Kutseõppekeskusega, et koduteeninduse õppekavarühma kordushindamine toimub ajavahemikus 27.–30.10.2020.
3. EKKA kooskõlastas Valgamaa Kutseõppekeskusega koduteeninduse õppekavarühma hindamiskomisjoni koosseisu 28.09.2020.
4. EKKA juhataja kinnitas 30.09.2020 korraldusega nr 1.1-10/20/7 Valgamaa Kutseõppekeskuse koduteeninduse õppekavarühma hindamiskomisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus:
 - 1) **Helge Alt** – komisjoni esimees, tööandjate esindaja/kutseõppe ekspert,

OÜ Puhastuseksperdi juhataja, koolitaja, konsultant; puhastusteeninduse kutsekomisjoni esimees; mitme puhastus- ja kodumajandusvaldkonna raamatu autor ja ekspert;

- 2) **Anu Vaagen** – komisjoni sekretär, kutseõppe ekspert, OÜ Yebisu Eesti juhatuse liige, koolitaja, sh kutseõppeasutuste õpetajate ja praktikajuhendajate koolitamine;
 - 3) **Annela Tiitson** – komisjoni liige, tööandjate esindaja, Arkaadia Puhatuse OÜ juhatuse liige ja juhataja, puhastusvaldkonna koolitaja, kutsevõistluste kohtunik.
5. Komisjon viis läbi koduteeninduse õppekavarühma hindamiskülastuse 27.10 ning vestlused õppekavarühma praktikakohtade esindajatega 29. ja 30.10.2020. Vestlused kooli ja praktikakohtade esindajatega toimusid virtuaalselt. Komisjon esitas esialgse hindamisaruande EKKAle 16.11.2020.
 6. EKKA edastas esmase hindamisaruande koolile kommenteerimiseks 23.11.2020. Kool teatas 07.12.2020, et neil ei ole täpsustusi ega kommentaare esmasele hindamisaruandele.
 7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKAle 08.12.2020. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
 8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.
 9. Hindamiskomisjoni osahinnangud standardite täitmisele **koduteeninduse õppekavarühmas** olid järgmised:
 - 1) Lähtudes standardi "*Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele*" täitmise analüüsist ning arvestades väljatoodud parendusvaldkondi, on komisjon seisukohal, et standardi nõuete täitmine ei vasta nõutavale tasemele, kuna õppekavas sätestatud õpiväljundid ei ole saavutatavad ning ei vasta kutseharidusstandardi nõuetele.
 - 2) Lähtudes standardi "*Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad*" nõuete täitmise analüüsist ning arvestades väljatoodud parendusvaldkondi, on komisjon seisukohal, et standardi nõuete täitmine ei vasta nõutavale tasemele, kuna õpetajate töömaht ja ametikohad ei ole õppekavarühmas planeeritud. Õppekavarühmas ei ole ühtegi põhikohaga kutseõpetajat.
 - 3) Lähtudes standardi "*Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad*" nõuete täitmise analüüsist on komisjon seisukohal, et standardi täitmine vastab nõutavale tasemele. Õppekavarühma õpikeskkond on piisav õppekava õpiväljundite saavutamiseks.
 - 4) Lähtudes standardi "*Õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik*" nõuete täitmise analüüsist ning arvestades väljatoodud parendusvaldkondi, on komisjon seisukohal, et standardi nõuete täitmine ei vasta nõutavale tasemele, kuna õpe ei lähtu tööturu vajadustest ja õppijate sihtrühma prognoosist ning ei ole jätkusuutlik.

	Standard	Osahinnang
1	Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele	ei vasta nõutavale tasemele

2	Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad	ei vasta nõutavale tasemele
3	Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad	vastab nõutavale tasemele
4	Õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik	ei vasta nõutavale tasemele

10. Nõukogu arutas saadud dokumente 17.12.2020 istungil 13 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **Valgamaa Kutseõppekeskuse koduteeninduse õppekavarühma** tugevused, parendusvaldkonnad ja soovitusel ning arenguvõimalused¹:

Tugevused

- 1) Koolil on olemas õpikeskkond, ruumid ja vahendid, mis on piisav õppekava õpiväljundite saavutamiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitusel

- 1) Puhastusteenindaja, tase 3 õppekava ei ole kooskõlas puhastusteenindaja, tase 3 kutsestandardi ja tööturul vajatavate kompetentsidega. Näiteks on õppekavas toodud kinnistute heakorratööd põhiõpingute moodulina ja esitatud selle seos puhastusteenindaja, tase 3 kutsestandardiga. Puhastusteenindaja, tase 3 kutsestandardis ei ole käsitletud kinnistute hooldust. Tööturu vajadus ei ole sisekoristust ja heakorratööd sellises mahus 3. tasemel õpetada. Komisjon soovib koostada kutsestandardile vastav ja tööturu vajadusi arvestav õppekava.
- 2) Puhastusteenindaja, tase 3 õppekava moodulite rakenduskavad ei ole vastavuses kutsestandardiga, ei toeta õpetamist ning õppekava ja rakenduskavad pole olnud õppetöö aluseks. Komisjon soovib lisaks puhastusteenindaja, tase 3 õppekavale koostada ka uued rakenduskavad, kasutades ära õpetajate poolt toimunud lahendusi.
- 3) Puhastusteenindaja, tase 3 õpe ei toimu EHISes registreeritud õppekava järgi, vaid kooli kodulehel esitatud õppekava alusel. Näiteks selgus vestlustest, et õpiti eripuhastustööd, mis on valikainena esitatud kooli kodulehel olevas, mitte EHISes registreeritud õppekavas. Komisjon peab oluliseks, et õppetöö toimub üheselt arusaadava ja registreeritud õppekava alusel.
- 4) Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktika korraldus ei toeta õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolil puuduvad põhikohaga valdkonna õpetajad. Õppetöö läbiviimiseks kasutatakse lepingulisi õpetajaid, kellel üldjuhul puudub pedagoogiline ettevalmistus. Sellisel kujul õppe korraldamisel on väga oluline toimiv õppe- ja rakenduskava koos rakenduskavas määratletud juhendite ning ülesannetega, et toetada erialaspetsialiste õppetöö läbiviimisel ja õppekvaliteedi tagamisel. Komisjon soovib leida jätkusuutlik süsteem, mis võimaldaks koolil erinevaid lepingulisi õpetajaid suunata õppetööd läbi viima samal viisil ühtse õppe- ja rakenduskava järgi.
- 5) Praktikakorraldus ei toeta õppijat õpiväljundite saavutamisel. Kõikidel osapooltel (kool, praktikaettevõtte, õppija) puudub praktika korraldusest

¹ Hindamisaruandes välja toodud arenguvõimalused on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda viidet mittevastavusele nõuetega ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitusel arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

ühtne ja selge arusaam. Komisjon soovib luua selged ja üheselt mõistetavad alused praktikaettevõtte sobivuse, praktikajuhendaja pädevuste hindamisele ning praktika sisu ja hindamise metoodikale ja kriteeriumidele.

- 6) Puhastusteenindaja, tase 3 õppe sisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid ei ole sidusad ja ei toeta õpiväljundite saavutamist. Näiteks on puhastamise ja koristamise 3. õpiväljundi kriteeriumides toodud eripuhastustööde läbiviimine, teemades põhirõhk kuludel, kvaliteedil, k.a standard INSTA800. Nendel teemadel puudub seos eripuhastustööde läbiviimisega. Hindamisülesandeks on rühmatöö kulude vähendamise reaalsed võimalused. Komisjoni hinnangul ei lähe õpiväljundi kriteeriumid, teemad ja hindamisülesanne kokku. Komisjon peab vajalikuks järgida rakenduskavades hindamiskriteeriumide, hindamis- ja õppemeetodite ning teemade omavahelist seost viisil, mis toetab õpiväljundite saavutamist.
- 7) Puhastusteenindaja abilise, tase 2 õppekava õpiväljundid ei ole saavutatavad 2. taseme õppijatele. Õpiväljundite, rakenduskavade õppe- ja hindamismeetodite (nt analüüside koostamine) ning iseseisvate tööde (nt õpimapi koostamine) kirjeldustes ei ole arvestatud EKRI ega kutseharidusstandardi 2. taseme kriteeriumidega. Komisjon soovib puhastusteenindaja abilise, tase 2 õppekava väljundid, õppe- ja hindamismeetodid ning iseseisvad tööd viia kooskõlla EKRI 2. taseme ning kutseharidusstandardi 2. taseme väljunditega.
- 8) Õpetajate töömaht ja ametikohad ei ole õppekavarühmas planeeritud. Õppekavarühmas ei ole ühtegi põhikohaga kutseõpetajat. Eneseanalüüsis on toodud välja kuus õpetajat, kuid vestlustest selgus, et nendest vaid ühega on räägitud võimalikust koostööst ja teised ei olnud teadlikud, et neid on esitatud eneseanalüüsis õppekavarühma õpetajatena. Õpetajatega on sõlmitud koostöösuhte vaid koolituspõhiselt või vahendaja kaudu. Komisjon soovib leida jätkusuutlik koostöövorm õpetajatega, et tagada õppe järjepidevus, õppekava ja õppesisu arendus.
- 9) Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng ei lähtu õppekavast, õppijate vajadustest ega osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist. Tagasisidet ei koguta ja eneseanalüüsi ei tehta. Õpetajatega puuduvad jätkusuutlikud koostöölepingud, seega pole võimalik tagada ka kriteeriumi täitmine. Komisjon soovib eriala reaalselt vedava kutseõpetaja palkamisel ning teiste õpetajatega jätkusuutliku koostöövormi leidmisel eneseanalüüsis toodud tegevuste rakendamist tegelikkuses.
- 10) Juhtõpetaja töökoormus ja kvalifikatsioon ei võimalda süsteemset ja sihipärast õppekava ja õppesisu arendust. Komisjon soovib leida jätkusuutlik koostöövorm eriala reaalselt vedava kutseõpetajaga, kes toetab juhtõpetajat.
- 11) Tööjaotus õppekavarühma meeskonna liikmete vahel on ebaselge. Komisjon soovib analüüsida töötajate tööülesandeid ning luua selged piirid ja vastutusosalad meeskonnaliikmete töös.
- 12) Õpe ei lähtu arengukavalistest eesmärkidest. Näiteks on arengukavas toodud *õppemeetodid ja õppevahendid vastavad ühiskonna ootustele*. Samas puudub koolis tagasisidesüsteem, et hinnata nende täitmist. 2016–2020 arengukavas puudub õppekavarühma kohta konkreetsus, uut arengukava hakatakse koostama 2021. a. Komisjoni soovib uues arengukavas määratleda üheselt õppekavarühmas õpetamise vajadus, strateegia jms. Eesmärkide püstitamisel lähtuda SMART-põhimõttest, mille kohaselt eesmärgid on spetsiifilised, mõõdetavad, asjakohased, saavutatavad, konkreetsed ja ajaliselt määratletud.
- 13) Õpe ei lähtu tööturu vajadustest ja õppijate sihtrühma prognoosist ning ei ole

jätksuutlik. Õppekavarühma jätkusuutlikkuse all nähakse eelkõige õpilaste olemasolu, kuid samas nenditakse, et gruppe on väga raske komplekteerida ning tasulisi kursuseid ei nähta üldse ette. Õppekavarühma huvigrupid on määratlemata ning puudub tagasisidesüsteem. Komisjon soovib määratleda õppekavarühma huvigrupid, töötada välja strateegia, kuidas nendeni jõuda ja kuidas potentsiaalsed kliendid neid võiks leida. Eesmärgiks tuleks võtta ressursside ja turunduskanalite leidmine aktiivseks teenuse pakkumiseks. Lisaks soovib komisjon välja töötada tagasiside kogumise süsteemi, et õppekavaarendus ja õppekorraldus vastaks nii õppijate kui ka tööturu vajadustele.

Arenguvõimalused

- 1) Puhastusteenindaja eriala 2019/20. õa-l lõpetanud on sooritanud kutseeksami edukalt. See näitab, et õppe sisu, mida tegelikult rakendati, on olnud vastav kutsetasemel nõutule. Komisjon soovib tegelikkuses tehtu vormistada õppekavas ja rakenduskavades, kaasates protsessi kõik osapooled (õpetajad, õppijad ja tööandjad).
 - 2) Õppekavarühmas on hinnataval perioodil olnud õpetajateks valdkonna head spetsialistid, mida näitavad head kutseeksamite tulemused. Komisjoni hinnangul oleks võimalik arendada nii erialaselt kui pedagoogiliselt häid õpetajaid, rakendades eneseanalüüsis kirjeldatud arengu- ja toetusviise.
 - 3) Õppekavarühma materiaaltehniline baas, mis on varustatud ajakohase tehnika ja töövahenditega, ei leia piisavalt kasutust. Komisjon soovib praktiliste tööde läbiviimiseks kasutada kooli oma praktikabaasi ja soovib praktikabaasi puhul rakendada riskasutust teiste koolis õpetatavate erialadega, nt kokkade või lapsehoidjatega.
11. Dokumendi „Kutseõppe õppekavarühma esmahindamise ja kordushindamise juhend“ punkt 51 sätestab, et kui vähemalt üks hindamiskomisjoni osahinnang on „ei vasta nõutavale tasemele“, võtab hindamisnõukogu vastu otsuse „õpe ei vasta nõutavale tasemele“ ja teeb haridus- ja teadusministrile ettepaneku mitte anda koolile õppekavarühmas õppeõigust.
12. Võttes aluseks punktis 9 toodud osahinnangud standardite täitmisele sedastab nõukogu, et:
- koduteeninduse õppekavarühmas läbiviidav õpe ei vasta kordushindamise standarditele ja õigusaktidele, mille tulemusena

OTSUSTAS:

1. Valgamaa Kutseõppekeskuse koduteeninduse õppekavarühmas läbiviidav õpe ei vasta nõutavale tasemele.

2. Teha haridus- ja teadusministrile ettepanek mitte anda Valgamaa Kutseõppekeskusele koduteeninduse õppekavarühmas õppeõigust.

Otsus võeti vastu 13 poolthäälega. Vastu 0.

13. Kui puudutatud isikul on kahtlus, et EKKA või hindamiskomisjoni tegevustes hindamise korraldamisel ja läbiviimisel ei ole järgitud käesolevas juhendis kirjeldatud reegleid, on tal võimalik esitada selgitustaotlus või märgukiri EKKA juhatajale, kes annab sellele põhjendatud kirjaliku vastuse 30 päeva jooksul taotluse registreerimisest.

Kui taotleja EKKA juhataja vastusega ei nõustu, on tal võimalik esitada selgitustaotlus või märgukiri EKKA kutsehariduse hindamisnõukogule. Nõukogu saadab selgitustaotluse või märgukirja koos EKKA juhataja vastusega nõukogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul dokumentide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu põhjendatud seisukoha. Nõukogu koostab vastuse märgukirjale või selgitustaotlusele 30 päeva jooksul selle saamisest, võttes

arvesse ka vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta.

Kui puudutatud isik ei nõustu hindamisotsuse sisuliste põhjendustega, on tal õigus esitada vastulause EKKA kutsehariduse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul otsuse kättesaamisest. Nõukogu saadab vastulause vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vastulause saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vastulause põhjendatuse osas. Nõukogu koostab vastulausele põhjendatud vastuse 30 päeva jooksul vastulause saamisest, võttes arvesse ka vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta.

Tiia Randma

hindamisnõukogu esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Marge Kroonmäe

hindamisnõukogu sekretär

/allkirjastatud digitaalselt/